

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра китайської філології

Курсова робота з китайської філології

на тему:

**СЕМАНТИЧНО-СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ
У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ**

Студентки групи кит08-21

факультету східної і слов'янської філології

денною форми здобуття освіти

Освітньої програми:

Китайська мова література та переклад,
західноєвропейська мова

Спеціальності 035 філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови та літератури
(переклад включно),

перша — китайська

Михайлик Владислави Вікторівни

Науковий керівник:

Викл. Самаркіна А.О.

Національна шкала_____

Кількість балів_____

Оцінка ЄКТС_____

Київ — 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СЛОВОТВОРУ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.....	5
1.1 Загальна характеристика словотвору у китайській мові.....	5
1.2 Поняття мікросинтаксису у китайській мові.....	5
1.3 Словосполучення та словотвір у сучасній китайській мові.....	14
Висновки до розділу 1.....	23
РОЗДІЛ 2. СЕМАНТИЧНО-СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ У КИТАЙСЬКІЙ МОВІ.....	24
2.1 Типологія словосполучень китайської мови.....	24
2.2 Структурні та семантичні особливості словосполучень.....	25
Висновки до розділу 2.....	28
ВИСНОВКИ.....	29
论文摘要.....	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	33

ВСТУП

Сучасна лінгвістика прагне розширити межі досліджуваних нею мовних явищ, використовуючи нові методи і стилі в пошуках нових підходів. Це призводить до формування нових об'єднуючих і функціональних наукових парадигм, становлення яких пов'язане з вивченням нових аспектів об'єкта дослідження та вибором наукових позицій і методів дослідження. У сучасній науковій думці все більшої ваги набуває вивчення гетерогенних культурних явищ, де мова виступає носієм і репрезентантом національного контексту.

Актуальність дослідження характеризується зростаючим інтересом світової спільноти до мови та багатовікової культури Китаю. Сприйняття світу, базованого на історичному досвіді, традиціях і стереотипах, та менталітет, що слугує психолінгвістичним та психо-семантичним орієнтиром у навколишньому суспільстві, при дослідженні мовної картини світу відіграють роль матриці для багатоспектрального аналізу.

Мета дослідження – розкрити специфіку та роль синтаксису китайської мови.

Відповідно до поставленої мети курсової роботи можна сформулювати наступні завдання:

- провести загальну характеристику словотвору китайської мови;
- проаналізувати особливості словотвору у китайській мові;
- дослідити мікросинтаксис у китайській мові;
- провести дослідження типології словосполучень та їх структурно-семантичних особливостей у китайській мові.

Об'єктом дослідження виступає синтаксис китайської мови.

Предметом дослідження є структурно-семантичні особливості словосполучень у китайській мові.

Методи дослідження. Обраний об'єкт дослідження вимагає комплексного підходу для аналізу та пояснення. У зв'язку з цим у роботі використано різні лінгвістичні методи. Аналітичний та описовий методи уможливають вивчення об'єкта дослідження та виявлення його структурних

і семантичних особливостей; застосовуються також трансформаційний та контекстуальний методи.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в комплексній характеристиці структурно-семантичних особливостей словосполучень у китайській мові.

Структура роботи: курсова робота складається зі вступу, двох розділів (до складу першого розділу входять три підрозділи, до складу другого – два підрозділи), висновків та списку використаних джерел, що містить 36 використаних джерел. Загальний обсяг роботи: 31 сторінка.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

1.1 Загальна характеристика словотвору у китайській мові

Загалом словотвір як розділ мовознавства є відносно новою наукою. Тому її місце в системі мовознавства не є чітко визначеним. Словотвір розглядають або як розділ лексикології, або як розділ граматики. Крім того, словотвір іноді вважають окремою наукою від лінгвістики, хоча він тісно пов'язаний з граматиною та лексикологією.

У китайській словотвірній системі лексико-семантичні групи складних слів, утворених словоскладанням, відіграють дуже важливу роль, тоді як основна вага словотвору за допомогою морфології, яка створює складні слова, не дуже велика і не дуже важлива. Саме тому словотвір в китайській мові більше пов'язаний з лексикологією, ніж з таким розділом, як граматика.

Словотвір — це розділ лексикології, який вивчає типи словотвору і містить інформацію про словотвір у мові. Проаналізувавши наведену вище інформацію, можна стверджувати, що словотвір — це система творення іменникових одиниць у мові.

Тому поширеною є думка, що у словотвірній системі мови категорії лексичних одиниць часто описують у термінах протиставлення складних слів і похідних слів. Однак складні слова, утворені словоскладанням, асоціюються з суфіксами, складноскорочені слова та складноскорочені слова і сполуки як лексичні одиниці, що утворюються іншими способами — афіксами, скороченнями та редуплікаціями.

Китайські слова як іменникові одиниці утворюються з існуючих слів, коренів та афіксів.

1.2 Поняття мікросинтаксису у китайській мові

Китайська граматика далека від досконалості і потребує вивчення та уточнення. Існують певні питання в синтаксисі та морфології, які є суперечливими або недостатньо зрозумілими серед китайських, національних

та міжнародних науковців. Одним з таких питань є поняття "мікросинтаксис", яке є досить рідкісним і не зустрічається в деяких наукових працях.

Дослідження цього поняття вимагає особливого розуміння китайських термінів "морфема", "слово", "словосполучення" та "речення", які також залишаються дискусійними і стосуються перетину граматики та лексикології, особливо словотвору.

Розмежовуючи поняття "слово" і "морфема", а також "слово" і "словосполучення", науковці вирізняють їх наступним чином: «морфема» наприклад, 人 rén — людина; 胖子 pàngzi — товстун (товстий + суфікс іменників та лічильних слів) — слово; 人民 rénmín — народ (людина + нація) — словосполучення (Солнцева, Солнцев, 1997). Приналежність 人民 до словосполучень здається нам помилковим. У цьому питанні підтримуємо думку А.Л. Семенас, яка говорить про первинні лексеми та їх вміння складатися у складні слова.

Таким чином, з проблеми словозміни випливають питання словотвору, словозміни та словозміни словосполучень.

Поняття мікросинтаксису вперше ввів А.М. Карапетьянц. Він стверджував, що в китайській мові лише односкладові одиниці вважаються справжніми словами, тоді як інші складні утворення належать до сфери синтаксису та фразеології. Таким чином, цей вчений переніс традиційну для європейських мов сферу морфології до сфери синтаксису в китайській мові.

А.М. Карапетьянц ввів поняття граматичних структур, що включають мікросинтаксис (слово), синтаксис (речення) і макросинтаксис (словосполучення). Він стверджував, що мікросинтаксис, синтаксис і макросинтаксис китайської мови значною мірою перетинаються і навіть збігаються, і що мікросинтаксис в основному регулюється наступними правилами вен'яня. Ця теорія суперечить традиційним поглядам на морфологію китайської мови.

Однак ми схильні визнати, що його спостереження правильні. Щоб перевірити доцільність мікросинтаксичної концепції, звернімося до

словотвірної моделі та класифікації словосполучень. Загальновідомо, що словотвірна структура поліморфного (складного) слова в китайській мові — це насамперед граматичні ознаки компонентів, які також включають тип зв'язку між ними.

У класичному вченні про словотвір виокремлюється п'ять типів граматичних зв'язків між елементами у складних словах: атрибутивний (白菜), копулятивний (父母 fùmǔ — батьки), дієслівно-об'єктний (牙疼 yá téng — зубний біль), дієслівно-результативний (提高 tígāo — підняти, підвищувати), суб'єктно-предикативний (我休息 wǒ xiūxi — я відпочиваю). Якщо ж подивитися на головні типи словосполучень, то їх трохи більше, від семи до дванадцяти і більше, якщо враховувати різновиди одного й того ж типу. Але словосполучення, створені за атрибутивним (危險的地方 wéixiǎn dì dìfāng — небезпечне місце), копулятивним (爸爸妈妈 bàba māma — мама і тато, батьки), дієслівно-об'єктним (吃饺子 chī jiǎozi — їсти пельмені) і суб'єктно-предикативним (他游泳 tā yóuyǒng — він плаває) типами, виділяються всіма науковцями.

Таким чином, можна говорити про відносну тотожність словотвірних структур і фразеологічних моделей. Тому, на наш погляд, термін "мікроконструкція" є цілком правомірним у китайському мовознавстві. Звичайно, це явище суттєво відрізняється від його трактування в європейських мовах, де під мікросинтаксисом розуміють поєднання слів і зв'язки всередині фрази. У китайській мові, як ми побачимо, йдеться про синтаксичні зв'язки самих слів.

Враховуючи морфосинтаксичну природу китайських слів, ми вважаємо це доречним. Звичайно, складові складних слів неоднорідні.

При утворенні складного слова з одного слова (однослів'я) береться до уваги семантичне значення однослів'я, тобто чи пов'язане воно з самим собою, чи з іншим словом. Це завжди впливає на синтаксичні зв'язки всередині слова.

Вважається, що "недостатньо просто співвіднести значення одного компонента зі значенням іншого, щоб отримати в результаті значення". Знання значення одного компонента не дозволяє точно зрозуміти значення цілого. Значення компонентів є результатом складної взаємодії компонентів у їхніх відповідних значеннях". Цю точку зору підтримують і китайські лінгвісти.

На третьому етапі розвитку наукова спільнота дослідників іноземних мов почала обговорювати можливість застосування системно-функціональної лінгвістичної теорії до китайської мови, а наукова спільнота, що займається питаннями китайської мови, запровадила вивчення китайської мови з точки зору системного функціоналізму.

Коротко описавши вище сутність лінгвістичного функціоналізму та його розвиток у китайській лінгвістичній спільноті, ми розглянемо публікації деяких дослідників і представимо їхні ідеї щодо розуміння функціонального мислення у функціональній граматиці та синтаксисі загалом, а також для подальшого опису граматичних чи синтаксичних явищ китайської мови, а також інших мовних типів і структур, представляючи можливість як принцип порівняння з такими явищами.

Таким чином, функціональна граматика і функціональний синтаксис є частиною функціональної лінгвістики. Термін "функціональний синтаксис" є суперечливим питанням для деяких науковців.

"Синтаксис" у традиційному розумінні — це зв'язок між формальними компонентами на рівні речення, і навіть коли синтаксис вивчається в структуралізмі та трансформаційній продуктивній граматиці, основна увага приділяється зв'язку між формальними компонентами речення, а форма і семантика не поєднуються. Системно-функціональна граматика — це наукове дослідження взаємозв'язку між формою і функцією в мові, де функція визначає форму мови, а форма відображає значення, яке потрібно виразити.

Щодо ієрархії термінів "лінгвістика", "граматика" і "синтаксис", Хе Вей підкреслює, що "лінгвістика" включає "граматику", а "граматика" включає "синтаксис". Зв'язок між "лінгвістикою" і "граматикою" зрозумілий як з

традиційного розуміння, так і з візуально-лінгвістичної теорії функціональності систем, але зв'язок між "граматикою" і "синтаксисом" все ще залишається неоднозначним для багатьох системних функціоналістів. В огляді праць функціоналістів Хе Вей зазначає, що інтерпретація понять варіюється залежно від функціональної школи, до якої належить дослідник, наприклад, "сіднейська граMATика" і "граматика Кардіффа".

Основна відмінність між Кардіффською граMATикою та сіднейською моделлю, на думку Ха Вей, полягає в чіткому розмежуванні формального та семантичного рівнів мови. "ГраMATика" в сіднейській граMATиці включає синтаксис і морфологію у вузькому розумінні та "функціональний синтаксис" у широкому розумінні.

"ГраMATика" — "системно-функціональна граMATика" — у Кардіффській граMATиці включає як описи формального рівня, що належать до сфери "функціональної граMATики", так і описи семантичного рівня, що належать до категорії "системної граMATики".

"Синтаксис", або "функціональний синтаксис", — це фактично те саме, що й "функціональна граMATика". Тому поняття "граматика" і "синтаксис" можуть бути синонімами в роботах дослідників. Китайський дослідник Чжан Боцзян (张伯江 zhāngbójiāng) зазначає, що "з 1980-х років аналіз граMATики на основі функціоналізму був впроваджений у китайські граMATичні дослідження і показав сильну життєздатність".

Основними результатами цього дослідження є вирішальний вплив іменників на граMATичні структури, референтність і пропуск у реченнях, а також синтаксичні та семантичні явища, пов'язані з відмінком.

Однак це дослідження є лише попереднім і, на думку автора, цілі та методи дослідження не були чітко відокремлені від традиційного аналізу структурних форм, а полеміка між радикальними формалістами (які прагнуть до незалежності форм) і радикальними функціоналістами (які прагнуть до залежності мовних структур від функціональних факторів) за кордоном і в китайських граMATиках буде розвиватися.

З одного боку, китайські граматисти, які зосереджуються на структурній формі, вважають, що втручання функціональних факторів не може бути адекватно пояснене суто формальним підходом, а з іншого боку, ті, хто зосереджується на функції, переважно аналізують її в контексті традиційної формальної граматики. Проникливі вчені, як у Китаї, так і за кордоном, підкреслювали взаємодоповнюваність між цими двома підходами.

Сюй Лецзюн висловив схожу думку: "Фундаментальна відмінність між формальною і функціональною лінгвістикою полягає у визнанні автономії граматики і синтаксису". У цьому випадку проста дихотомія між однією та іншою не застосовується.

Не всі функціональні лінгвісти виступають проти погляду на граматичну та синтаксичну автономію. У минулому ці дві течії не мали діалогу, але зараз вони прагнуть з'ясувати непорозуміння, об'єднатися, щоб висловити свої погляди і вчитися один у одного.

Однак наприкінці 20 століття, на думку Сюй Лецзюна, китайським функціоналістам було доречно долучитися до діалогу між формалізмом і функціоналізмом у міжнародній лінгвістичній спільноті, і свої спостереження та очікування Сюй Лецзюн доносив до співвітчизників, посилаючись на праці західних мовознавців.

У його роздумах ми хотіли б підкреслити, що:

(1) Формалізм вважає, що основним завданням лінгвістики є вивчення формальних зв'язків між граматичними компонентами і не розглядає семантичні та прагматичні властивості цих компонентів.

2) Формалісти не хочуть вказувати на щось суто семантичне в правилах і принципах синтаксису, але вони не заперечують, що семантика і прагматика пов'язані з синтаксисом.

(3) У сучасному світі формалізм має перевагу над функціоналізмом за кількістю прихильників, популярністю та кількістю праць, але в Китаї прихильників функціоналізму більше, ніж формалізму.

Яка б не була причина, вважає Сюй Лецзюнь, пропорційна різниця в кількості прихильників функціоналізму і прихильників формалізму у світі й у Китаї – це факт. Хуан Говень, Ху Чжуанлінь теж намагались пояснити популярність учення Халлідея. Однією із причин є те, що Халлідей навчався в Китаї, китайська наукова думка Ван Лі (王力 wáng lì), Ло Чанпей (罗常培 luó cháng péi), Гао Мінкай (高名凯 gāo míng kǎi) та викладачі Халлідея вплинули на розвиток учення М. Халлідея, також, на думку Хуан Говеня, системно-функціональна лінгвістика — це "соціально відповідальна лінгвістика", котра підкреслює зв'язок теорії і практики, звертає увагу на соціальні проблеми. Хуан Говень згадує слова Халлідея, який сам називав системно-функціональну її лінгвістикою «застосування», така лінгвістика легко сприймається викладачами і студентами, що займаються практичною діяльністю;

4) китайський функціоналізм часто посиляється на систематичний функціоналізм, іноді під впливом структуралізму,

5) критикуючи формалізм, китайський функціоналізм часто виступає проти сцієнтизму, зосереджуючись на граматиці, інтроспективних методах і стандартизації мови та методології.

Критика формалізму зарубіжними функціоналістами - це обговорення конкретних лінгвістичних проблем. Завданням функціонального синтаксису є вивчення того, як форма втілює зміст і як форма допомагає аналізувати зміст.

Вивчаючи, як слова і структури втілюють і виражають значення, можна проаналізувати зв'язок між синтаксичними і семантичними дослідженнями і дослідити, як синтаксична частина є конститутивною у вивченні значення і використання мови. Оскільки ми знаємо, що різні форми мають різні значення, ми повинні дослідити, як користувачі мови вибирають форми для вираження значення.

У функціональному синтаксисі принцип опису значення за формою є одним із підходів, оскільки функції мови охоплюють багато аспектів (наприклад, когнітивні, соціальні, лінгвістичні, культурні тощо). Зокрема, у

наукових дослідженнях зустрічаємо терміни "ідеографія" (В. А. Белошапкова, І. Г. Милославський) та "ономастика" (В. Г. Гак, В. П. Даниленко, Ф. С. Бацевич, Т. А. Космеда).

У сучасному мовознавстві ономастика трактується у вузькому розумінні як вчення про номенклатуру за допомогою слів і ширше - як вивчення одиниць будь-якого мовного рівня з погляду їхніх номінативних або репрезентативних функцій. Дослідження Лю Ян (刘阳 liú yáng) висвітлює зміст номіналістичного підходу в китайському мовознавстві.

Дослідник стверджує, що номенклатура є важливою галуззю сучасної семантики, заснованої на підході від значення до форми, і що ономастика відіграє важливу роль у дослідженні та викладанні мови. Лю Ян характеризує становлення ономастичної традиції в мовознавстві.

Аналізуючи праці китайських лінгвістів, Лю Ян особливо звертається до думки Шао Цзінміня про те, що "найкращою відправною точкою для вивчення китайської граматики є семантика".

Водночас Лю Ян високо оцінює дослідження Лі Ціня і підкреслює, що використання ономастичних методів є гарною платформою для систематичного порівняння різних мов. (Лі Цінь вивчав англійські та китайські речення з порівняльної точки зору, спираючись на теорію Арутюнової про те, що речення є складеними символами для називання фактів події або ситуації).

Інший дослідник, Хуан Дундзін (黄东晶 huáng dōng jīng), у своїй статті аналізує проблему "неофункціоналізму" із чотирьох боків: «цільове призначення» функції, структурна функція й семантична функція, інтеграція "функції" та "маркованість" функції.

У зіставному аспекті досліджено "неофункціоналізм" і західний «системний функціоналізм», особливо точки зору М. Халлідея. Автор поставив за мету прослідкувати, як методологія дослідження В. Г. Гака, методи теорії функціонального синтаксису відображаються в аналізі конкретної мови, як це перекликається з дослідженнями західних учених та дослідженнями функціонального синтаксису китайської мови.

Зокрема, посилаючись на В. Г. Гака, Хуа Шао (华劭 huá shào), які спрямовували на важливість інформаційного навантаження слів та їх вміння до функціональних змін у реченнях, Хуан Дунцзін наголошує на складності функціональних аналізів і наводить певний перелік прикладів.

В українській мові: їхати рано вранці (позначення часу) — їхати рано вранці (позначення засобу, інструменту) — їхати морем (маршрут, шлях); прийти в університет (простір) — прийти в суботу (час) — прийти в лють (стан). Тобто очевидно, що однакові структури виражають різні семантичні та функціональні зв'язки.

Так само і в китайській мові, де структура дієслово + об'єкт виражає різні семантичні функції: 逃荒/签到/哭穷 táo huāng/qiān dào/kū qióng — тікати з голодних місць/zareєструвати присутніх/плакатись, прибіднятись: причина, 求学/跑官/保安 qiú xué/pǎo guān/bǎo'ān — прагнути до знань/оббивати пороги заради посади/охороняти безпеку: мета (黄东晶, 2009).

Вивчаючи тематику праць китайських науковців у галузі функціонального синтаксису (або граматичної теорії), можна окреслити сфери їхніх інтересів. По-перше, це роботи, присвячені розвитку та вирішенню проблем власне функціонального синтаксису та вивченню англійської мови: “Системно-функціональна лінгвістика та синтаксичні дослідження англійської мови” Юн Хеміна (雍和明 yōng hé míng), “Функціонально-синтаксичний аналіз двозначного речення в англійській мові” Фен Цзеюнь (冯捷蕴 féng jié yùn), “Семантичний та синтаксичний аналіз речень з LET'S в англійській мові” Сюй Техуея (徐特辉 xú tè huī), “Функціонально-синтаксичний аналіз прийменників та інфінітивів” Цен Лі (曾莉 céng lì), дослідженнями підрядних речень займались Дін Цзяньсін (丁建新 dīng jiàn xīn) і Цен Лей (曾蕾 céng lěi).

Щодо китайської мови, Чжан Боцзян застосував підходи функціональної граматики в аналізі “的” і “了”, вказавши на їх різні рівні використання залежно від функції. Відома також його та Фан Мей (方梅 fāng méi) робота “Дослідження з функціональної граматики китайської мови” (汉语功能语法研

究 hànǔ gōngnéng yǔfǎ yánjiū). Ден Женьхуа (邓仁华 dèng rén huá) вивчав буттєві речення.

Серед причин популярності функціонального підходу вчені називають той факт, що китайська мова належить до ізольованих мов: у ній немає очевидного морфологічного розмаїття, а для вираження зв'язку між граматикую та значенням використовуються порядок слів і службові слова.

У середині 20-го століття традиційна граMATика вивчала граMATичні явища переважно з точки зору значення, а пізніше зазнала впливу структуралістських приписів, які змістили фокус зі значення на форму, і формальних описів стало недостатньо. Значення і спрямованість функціональної граMATики суттєво відрізняється від формальної граMATики, розкриваючи унікальність китайської граMATики.

Функціональний підхід, який фокусується на структурних і семантичних особливостях, спрямований на вивчення призначення мовних явищ, де форма визначається функцією. Водночас теорія функціонального синтаксису може бути ефективно застосована до порівняльного вивчення мов з різною структурою та в процесі викладання іноземних мов.

1.3 Словосполучення та словотвір у сучасній китайській мові

У слов'янських мовах граMATичні відношення в реченні виражаються переважно морфологічними змінами слів. У китайській мові члени речення визначаються їхньою позицією в реченні, тому китайські лінгвісти пропонують використовувати словосполучення як основну одиницю граMATичного аналізу (房玉清著, с.92), що практично вигідно використовувати в перекладі та при створенні систем машинного перекладу.

У китайській мові слова в реченнях не відокремлюються пробілами, тому в деяких випадках неможливо відрізнити складні слова від словосполучень, а моделі словотвору можуть бути схожими на моделі словосполучення.

Належна категоризація слово- та словотворення в китайській мові може бути корисною. На початковому етапі дослідження ми не будемо ускладнювати статтю аналізом українських еквівалентів. Українські терміни наводитимуться разом із китайськими при першій появі в тексті статті, враховуючи попередні дослідження авторів та власний аналіз семантичного наповнення відповідних китайських термінів.

Перш за все, слід зазначити, що серед китайських дослідників існують розбіжності в поглядах на цю класифікацію. Тут ми проаналізуємо найпопулярніші з них. Так у "Практичній граматиці китайської мови" Фан Юйціна запропонована така схема класифікації (房玉清著, с.33):

	结构类型 Типи структур	词 Слова	短语 Словосполучення	句子 Речення
1	附加构结 Афіксальна	棍 绿化 儿,	看了, 忙碌起来	吃葡萄吗? 我买了票了。
2	重叠构结 Редуплікація	姥姥 微微	休息休息, 一个 一个	好, 好, 来吧! 来吧!
3	数量构结 Нумеральна		一个 这本	十八岁。 第一名。
4	同位构结 Еквівалентна		老人家您, 塑料这 种东西	
5	偏正构结 Атрибутивна	红旗 热爱	新书, 仔细看	马上休息! 把书 拿来。
6	述构宾结 Дієслівно-об'єктна	出席 知心	看书, 看了一会儿	散会! 可以 告诉他。
7	述构补结 Дієслівно- результативна	扩大 说明	看清楚 看得头疼	看得清楚极了。 冷得 我浑身发抖。
8	联结合构 Копулятивна	人民 东西	他和我 看或写	也高兴也不高兴。 既 有先进的也有落后的。
9	连动结构 Дводієслівна	听写 耕种	出去散步 坐车回 家	写个信去问问。 进来 坐坐。
10	兼构语结 Зчеплення додаток / підмет		请他来 通知他去 开会	派谁去? 请他来吃饭 。

11	主谓结构 Суб'єкт- предикативна	地震 年轻	他来 天气晴朗	你好! 解决了。	问题
----	----------------------------------	-------	---------	-------------	----

Автор виокремлює 11 типів структур для класифікації словосполучення, 8 – для класифікації словоскладання і 10 – для речення. Тобто відмінність у класифікації словоскладання та словосполучення становить тільки 3 одиниці.

Інший автор, Цзя Яньхуай у "Практичній граматиці китайської мови для іноземців" виокремлює 11 типів словосполучень; чотири з яких не співпадають з попередньою працею, так як пропонуються інші чотири типи; також тут відсутня класифікація типів словоскладання, але автор пропонує оптимальну таблицю застосування словосполучень у якості відповідних членів речення (贾演淮, с.230):

Таблиця 2

词组 Словосполучення	Приклади	Члени китайського речення 句子成分					
		Підмет 主语	Присудок 谓语	Додаток 宾语	Означення 定语	Обставина 状语	Комплемент 补语
1 联合词组	老师学生、他和我	√	√	√	√	√	√
2 主谓词组	头发长、他描写	√	√	√	√	√	√
3 动宾词组	吃饭、写汉字	√		√	√	√	√
4 偏正词组	名词 沙漠地带	√	√	√	√	√	√

	动词、形容词	详细解释、很结实、一本书	√		√	√	√	√		
5 数量词组	名量	一张、三支	√		√			√	√	√
	动量	两趟、一次						√	√	√
6 补词组充	动补	洗干净、选出			√		√	√		√
	形补	高得很、少一点			√		√	√		√
7 方位词组 післяйменникове словосполучення	所:	桌子上			√		√	√	√	
	时间:	夜里								
	数量:	三十岁以上								
8 同位词组		圣诞节那天			√		√	√		
9 固定词组 стійке словосполучення		坐井观天、北京语言学院			√	√	√	√	√	
10 介词结构 прийменникова структура		朝南(方向),在草地上(处所),从八点(时间),向英雄模范(对象),为人民(目的),由于他(原因),按照这个方法(方式),被姐姐(被动),比别人(比较),把这本画报(处置),							√	

	除了这个城市(排除)						
11”的”字结构 означувальна структура	参观晚会的都来了。						

Знак "√" у таблиці означає, що словосполучення може бути членом відповідного речення. Ця таблиця доповнена прикладами, що відповідають назвам фразеологізмів. Українською мовою подано лише ті назви словосполучень, яких не було в попередній таблиці.

Я вважаю, що остання класифікація словосполучень більше відповідає практичним потребам перекладу, оскільки так легше ідентифікувати складові частини китайських речень. Тепер проаналізуємо характерні утворення попередньої: 附加结构 fùjiā jiégòu та 重叠结构 chóngdié jiégòu — вони добре підходять для класифікації словосполучень, але зовсім непотрібні для класифікації словосполучень. 连动结构 lián dòng jiégòu і 兼语结构 jiān yǔ jiégòu — добре підходять для класифікації речень, але є надлишковими для класифікації словосполучень і фразеологізмів і не повинні використовуватися.

Натомість потрібні наступні чотири типи: вказівні 词组, фіксовані 词组, 介组, ”的”字结构, оскільки вони слугують відповідними компонентами речень. До речі, є причина, чому останні два типи називаються "структурами", а не фразами. Причина, чому класифікація типів прийменникових структур може бути такою грубою, полягає в тому, що вони часто використовуються як модифікатори, додатки або доповнення в китайських реченнях і стають іншими компонентами речення при перекладі на українську мову.

З таблиці вище також видно, що обидва автори позначають це явище в китайських фразах різними термінами: термінами short 语 yǔ і 词组 cízǔ та 结构 jiégòu. Крім того, Цзя Яньхуай (賈衍輝 jiǎyǎnhuī) також використовує

структурний термін 结构 для двох останніх типів словосполучень у таблиці замість 词组.

Основним, на думку вітчизняного вченого А.Л. Семенаса, є складне слово, у якому словотвір здійснюється шляхом поєднання аліфатичних основ (何伟, с. 38-47), тобто він виокремлює чотири типи словотвору в китайській мові. Далі він запропонував, у свою чергу, п'ять типів зв'язків для словотвору і розділив компоненти словотвору за граматичною сутністю на іменники (nouns — N), дієслова (verbs — V) і прикметники (adjectives — A); компоненти словотвору також можуть вивчатися через семантичні зв'язки, що дозволить ще більше їх суперкласифікувати.

Пригадаємо, що Фан Юйцін (табл. 1) виокремлює 8 типів моделей словотвору, тобто на три більше, ніж Семенас. Китайський вчений Хуан Божун ще у 1983 році пропонував записувати до складного слова також афіксальний тип та редуплікацію (黄伯荣, 廖序东主编, с.222-228), але не виокремлював 连动结构 lián dòng jié gòu — дводієслівну структуру, оскільки по своїй суті вона схожа з 联合型 lián hé xíng — копулятивний тип. Аббревіацію та запозичення усі вчені вивчають з певних причин окремо.

Отже, користуючись роботами вищезгаданих науковців, я пропоную таку таблицю для класифікації словотвору в китайській мові за структурнограматичними рисами:

Таблиця 3

Частина мови: Тип зв'язку складного слова 合成	名词 Іменник		动词 Дієслово		形容词 Прикметник	
	структура	приклад	структура	приклад	структура	приклад
1. Атрибутивний 偏正型	1N+N=N	书桌стіл	1N+V=V	电贺 вітати теле- грамою	1N+A=A	天真 наївний
	2A+N=N	白菜капуста	2A+V=V	暗示 натякати	2A+A=A	深蓝 темно-синій
	3V+N=N	笑话жарт	3V+V=V	捐助 жертвувати	3V+A=A	飞快 стрімкий
2. Копулятивний 联合型	4N+N=N	东西речі	4V+V=V	搜集 збирати	4A+A=A	贵重 цінний
	5A+A=N	长短довжина				
	6V+V=N	买卖торгівля				

3. Дієслівно-об'єктний 述宾型	7V+N=N	谈话бесіда	5V+N=V	伤心страждати		
4. Дієслівно-результатив- ний 补充型 (або 述补)			6V+V=V 7V+A=V	推翻 скинути 改善 покращити		
5. Суб'єкт-предикативний 主谓型	8N+V=N 9N+A=N	地震землетрус 命薄невдаха	8N+V=V	心疼любити	5N+A=A	心宽 оптимістичний

6. Афіксація 附加 式	Префікс+根	老虎 тигр
	Суфікс 根+	刀子 ніж
	Редуплікований суфікс 根+ +	红通通 багряний
7. Редуплікація 重 叠式		姐姐 сестра 哥哥 брат
8. Абревіація 简 称	1. 劳动模范旅行游览	劳模旅游
	2. 外交部长军人家属	外长军属
	3. 工业、农业理科、工科	工农业理工科
	4. 安全理事会	安理会
9. Цифрові скорочення 数词 缩语	身体好、学习好、工作好	三好
	音译 фонетичний	模特儿

10. Запозичення 外来词	音译兼意 фонетико- семантичне	浪漫主义
	音译加意译 фонетичне + родове слово	芭蕾舞、探戈舞、啤酒、朗姆酒

Перші п'ять типів зв'язку виділяють абсолютно всі вчені:

- 1) 偏正型 piān zhèng xíng — атрибутивний;
- 2) 联合型 lián hé xíng — копулятивний;
- 3) 述宾型 shù bīn xíng — дієслівно-об'єктний;
- 4) 补充型 (або 述补) bǔchōng xíng (shù bǔ) — дієслівно-результативний;
- 5) 主谓型 zhǔ wèi xíng — суб'єктно-предикативний.

Їх розглядають окремо для кожної з трьох частин мови (іменник, дієслово, прикметник) і виділяють відповідну кількість структур, утворених можливою комбінацією простих компонентів, 9 — для іменника, 8 — для дієслова і 5 — для прикметника.

Наступні п'ять видів зв'язку: афіксація, редуплікація, аббревіація, цифрові скорочення та запозичення — не всі вчені записують до словоскладання або ж і взагалі не виокремлюють. Але зазначені типи також досить часто застосовані і не можуть бути співвіднесені з попередніми типами, тому пропонуємо їх також вивчати як відповідні види словоскладання.

Для підтвердження моєї теорії окремо варто звернути увагу на афіксацію і співвіднести китайські афіксальні морфеми з певними афіксами української мови. Афіксація у китайській мові презентована в основному наступними словотворчими морфемами — 54 суфікси:

- 表 biǎo、差 chà、带 dài、的 de、度 dù、儿 er、法 fǎ、费 fèi、根 gēn、观 guān、化 huà、机 jī、计 jì、剂 jì、家 jiā、匠 jiàng、类 lèi、力 lì、量 liàng、律 lǜ、率 lǜ、论 lùn、品 pǐn、期 qī、器 qì、区 qū、群 qún、然 rán、人 rén、士 shì、式 shì、手 shǒu、树 shù、数 shù、说 shuō、素 sù、体 tǐ、头 tóu、图 tú、物 wù、系 xì、象 xiàng、心 xīn、形 xíng、型 xíng、性 xìng、学 xué、员 yuán、者 zhě、值 zhí、种 zhǒng、主义 zhǔyì、子 zǐ、族 zú;

та 38 префіксів:

- 半 bàn、不 bù、超 chāo、大 dà、单 dān、第 dì、多 duō、反 fǎn、非 fēi、副 fù、古 gǔ、过 guò、后 hòu、假 jiǎ、抗 kàng、可 kě、老 lǎo、两 liǎng、内 nèi、耐 nài、拟 nǐ、前 qián、双 shuāng、同 tóng、外 wài、微 wēi、未 wèi、无 wú、小 xiǎo、雄 xióng、亚 yà、于 yú、原 yuán、再 zài、真 zhēn、主 zhǔ、齣 zī、自 zì。

Щоб не відволікати від основної теми, у цьому документі перераховані лише найуживаніші морфеми, але не розглядаються їхні кореляції.

Скорочення в китайській мові зачіпає не лише іменники, але й дієслова, прикметники та інші частини мови, що призводить до відповідних семантичних змін у словах.

Цифрові скорочення та аббревіатури становлять особливий інтерес, оскільки багато слів у сучасній китайській мові зазнають семантичного опущення за наведеною вище схемою, що ускладнює їх пошук у словнику без знання складної структури словосполучень і правильного поділу речень на слова. Цифрові аббревіатури, як правило, не зустрічаються навіть у сучасних тлумачних словниках китайської мови і можуть бути зрозумілі лише при читанні відповідних газетних текстів і новинних репортажів.

Нові слова та іменники запозичуються з інших мов різними способами, але не всі звуки іноземних слів можна передати китайською мовою, тому навіть характерні ієрогліфи важко зрозуміти на око. Тому краще запам'ятовувати

запозичені слова з точки зору кількості слів, що відповідають сфері вживання, а не аналізувати їх з точки зору структури.

Таким чином, запропонована раніше класифікація складних словотвірних зв'язків на десять типів є правомірною.

Як словотвірні типи ми виділили п'ять типів структур, спільних для словосполучень і складних слів, які не заважають правильній інтерпретації граматичної структури китайських речень і можуть співіснувати завдяки лінгвістичній практиці та теоретичним потребам.

Тому ми пропонуємо класифікувати китайські складні слова, використовуючи 11 типів словосполучень, перелічених у Таблиці 2, і 10 типів зв'язку, перелічених у Таблиці 3.

Висновки до Розділу 1

Словотвір, розділ лексикології, вивчає типи словотвору і містить інформацію про словотвір у мові. Також можна стверджувати, що словотвір - це система творення іменникових одиниць у мові.

З даним розділом тісно перетинаються дослідження мікросинтаксису, що вимагає особливого розуміння. Це питання досі залишається дискусійним та звертає до себе особливої уваги, адже слід чітко розрізняти такі поняття, як "морфема", "слово", "словосполучення" та "речення".

Опрацювавши наукові доробки відомих вчених, принаймні «Початкову граматику китайської мови» Фан Юйціна, "Практичну граматику китайської мови для іноземців" Цзя Яньхуая, можна виокремити 11 типів словосполучень, проте, порівнюючи дані дві праці, класифікація дещо відрізняється.

І саме класифікація словосполучень Цзя Яньхуая більше відповідає практичним потребам перекладу, оскільки так легше ідентифікувати складові частини китайських речень.

Щодо типів складного зв'язку слова, абсолютно всі, досліджені мною, вчені виділяють наступні п'ять зв'язків: атрибутивний; копулятивний; дієслівно-об'єктний; дієслівно-результативний; суб'єктно-предикативний.

Решта типів зв'язку може варіюватися - афіксація, редуплікація, абревіація, цифрові скорочення та запозичення – не всі вчені записують до словоскладання або ж і взагалі не виокремлюють.

РОЗДІЛ 2. СЕМАНТИЧНО-СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ У КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

2.1 Типологія словосполучень китайської мови

На сьогоднішній день найглибше, найкомплексніше і найвсебічніше дослідження семантики дієприкметника представлено в монографії, у якій описано дев'ять основних значень, що становлять типову смислову парадигму дієприкметника. Вона містить такі види граматичних значень: перелікові, порівняльно-протилежні, причинні, тимчасові, умовні, умовно-поступкові, мети, способу і способу дії, приєднання. В одного дієприкметника в контексті може проявлятися одне або кілька значень (何伟, с.120-154).

Ці значення зазвичай розкриваються в дієслівних словосполученнях, де дієприкметники виконують роль залежного слова: сказав (як?) посміхаючись; заплакав (чому?) упавши; влаштувався працювати (коли?) закінчивши інститут. При цьому порядок проходження головного і залежного слів, пов'язаних одне з одним за допомогою примикання, вільний.

Слід зазначити, що розуміння словосполучення в українській і китайській лінгвістиці помітно різниться. Лінгвісти характеризують словосполучення як комплекс взаємопов'язаних словоформ, пов'язаних підрядними відносинами: узгодженням, управлінням і примиканням. Китайські лінгвісти розуміють словосполучення ширше: на їхню думку, словосполучення китайської мови містять поєднання слів, пов'язаних підрядними відносинами, а також поєднання слів і речення (何伟, с.104-105). Під час класифікації словосполучень китайська граматична традиція спирається на семантичні та граматичні відносини елементів усередині конструкції.

З урахуванням сказаного можна говорити про те, що для передачі дієприкметників використовуються такі типи китайських словосполучень:

- дієслівні словосполучення;
- атрибутивно-центральні словосполучення;
- сполучено-предикативні словосполучення.

2.2 Структурні та семантичні особливості словосполучень

Дієслівні словосполучення, побудовані за моделлю "дієслово + дієслово", між якими виявляються підрядні (іноді перчислювальні) відносини. Для передавання семантики дієприкметника краще за інших пристосовано два типи китайських синтаксичних конструкцій: назва першого з них буквально перекладається з китайської мови як атрибутивно-центральне словосполучення, а другого — як сполучено-предикативне словосполучення.

На сьогоднішній день не досягнуто точного і повного розуміння природи і визначення дієслівно-об'єктних поєднань, що викликає труднощі в їх використанні. Зростаючий інтерес до вивчення дієслівно-об'єктних поєднань зумовлений певними особливостями, такими як те, що це поєднання зберігає повну конотацію, перериваючись при цьому іншими введеними компонентами, регулярне вживання цього поєднання в мовленні, наявність правильного, повного та уніфікованого лексичного значення. Це пов'язано з тим, що воно володіє унікальними властивостями.

Дієслівно-об'єктне поєднання — це особливе явище в сучасній китайській мові, яке характеризується поєднанням властивостей двох мовних одиниць - слова і словосполучення.

Особливістю таких сполучень є те, що позиція компонентів сполучення може змінюватися у вимові. Іншими словами, з'являються нові мовні структури, в яких можливість і необхідність розміщення значення об'єкта перед головним дієсловом є вираженням його функціонального призначення і граматичних особливостей. Питання визначення граматичних властивостей дієслівно-об'єктних сполучень залишається дискусійним. Деякі вчені, такі як

Лінь Ханда та Чжан Цзін, вважають, що поєднання є фіксованою і неподільною мовною одиницею і може складатися з інших елементів.

З іншого боку, Лу Чживей та Чжу Десі розглядають дієслівно-об'єктні сполучення як слова та словосполучення. Іншими словами, словосполучення є цілісною структурою без двозначності і може розширюватися за рахунок інших словоформ.

Іншими словами, якщо основні компоненти дієслівно-об'єктної конструкції з'єднані безпосередньо, то поєднання є словом. Якщо ж ці компоненти перериваються іншими введеними компонентами, то дієслівно-об'єктне словосполучення вважається словосполученням.

Таким чином, можна сказати, що дієслівно-об'єктні сполучення є особливими мовними структурами, ознаки і властивості яких потребують чіткої систематизації і повинні вивчатися з урахуванням їх специфічних лексичних, граматичних і синтаксичних особливостей, зіставлення їх зі словами і словосполученнями.

Структуру дієслівно-об'єктної конструкції, особливості вираження через неї значення об'єкта та її функції можна порівняти з особливим типом присудків в англійській мові - фразовими дієсловами та окремими фразовими дієсловами української мови. Така схожість продиктована необхідністю правильної інтерпретації поєднання дієслова з об'єктом для точного і коректного перекладу з китайської мови на інші мови.

Саме цьому аспекту китайської граматики приділяється багато уваги. Були проведені широкі дослідження цього явища з різних точок зору. Однак проблема надання єдиного визначення цього явища досі залишається предметом суперечок. Водночас поєднання дієслова з об'єктом є широко вживаною конструкцією в китайській мові, головним чином через свою унікальність.

Атрибутивно-центральні словосполучення бувають двох типів: обставинно-центральні та визначально-центральні.

Для передачі дієприкметників використовується тільки перший різновид, особливістю якого є те, що головний і залежний елементи (присудок і обставина) можуть виражатися дієсловами або дієслівними словосполученнями, внаслідок чого формується модель "обставина (дієслово або дієслівне словосполучення) + присудок (дієслово або дієслівне словосполучення)", що функціонально ближче до звороту "дієприкметник + дієслово".

У цьому разі дієслово (дієслівне словосполучення), що слугує обставиною, передає лише значення способу/способу дії стосовно головного дієслова (дієслівного словосполучення). І справді, на доказ цьому я знайшла приклад: 趁黑夜逃走 chèn hēiyè táozǒu — піти, користуючись темною ніччю (贾演淮).

Паралельно з атрибутивно-центральною словосполученнями в китайській мові існують сполучено-предикативні словосполучення. Вони характеризуються наявністю двох або більше предикатів, що йдуть один за одним без фонетичної паузи і без сполучника (黄东晶. (一) с.48), наприклад: "вийти з якою метою? погуляти", "йти (у гори) навіщо? збирати трави (ліки)". Однак такі конструкції далеко не завжди можуть бути передані українською мовою буквально, наприклад: "звертатися до друга дізнатися інформацію" — "звертатися до друга з метою дізнатися інформацію", "звертатися до друга, щоб дізнатися інформацію". Таке словосполучення утворюється за моделлю "дієслово (дієслівне словосполучення) + дієслово (дієслівне словосполучення)", у якому одне дієслово (дієслівне словосполучення) передає значення мети, причини, часу, способу/способу дії, перерахування стосовно іншого дієслова (дієслівного словосполучення). У словосполученні цього типу відповідно до норм китайської мови порядок елементів суворо фіксований. Залежні елементи розташовуються в строго регламентованих позиціях, наприклад: обставина мети на другому місці, обставина способу/способу дії — на першому.

Хоча ця класифікація широко поширена в китайському мовознавстві, аналіз конкретного лінгвістичного матеріалу здійснюється вченими по-різному. Так, словосполучення 笑着说 xiàozhe shuō — посміхаючись, говорити; з посмішкою говорити; у підручнику "Сучасна китайська мова" (Шанхай, 2007) кваліфікується як обставинно-центральне словосполучення, а речення 他低着头沉思往事。 tā dīzhe tóu chénsī wǎngshì. — Він, опустивши голову, думає про минуле; у підручнику "Сучасна китайська мова" (Пекін, 2007) належить до розряду сполучено-предикативних речень. Це відбувається через те, що в цих двох висловлюваннях використовується однаковий порядок слів, схожа структура та видовищне допоміжне слово (着).

Висновки до Розділу 2

Класифікуючи типи словосполучень, потрібно опиратися на семантичні та граматичні відносини елементів усередині конструкції.

Відповідно до проведених досліджень можна виокремити такі типи китайських словосполучень:

- дієслівні словосполучення;
- атрибутивно-центральні словосполучення (обставинно-центральні та визначально-центральні);
- сполучено-предикативні словосполучення.

Проте варто зазначити, що саме дієслівно-об'єктні сполучення слів викликають у дослідженні та становленні точної характеристики певні труднощі. Це особливі мовні структури, які повинні вивчатися з урахуванням їх специфічних лексичних, граматичних і синтаксичних особливостей.

Даному типу приділяється значна увага, але не зважаючи на цей факт, існує велика проблема у наданні єдиного визначення цьому аспекту мови, а також це є одним із предметів для суперечок.

ВИСНОВКИ

На відміну від таких світових мов, як англійська, китайська мова змушує як студентів, так і викладачів виявити серйозну проблему: методика викладання китайської мови як іноземної недостатньо розроблена у зв'язку з довгим періодом культурної ізоляції Китаю та існуванням ієрогліфічної писемності як основного бар'єру для носіїв інших мов. Так, зараз існує вкрай мало наукових праць у Китаї та за кордоном, у яких систематизовано подано китайську граматику. Тань Аошуан зазначає, що в "традиційній китайській науці граматики була відсутня як наукова дисципліна аж до кінця XIX століття".

Сучасна китайська лінгвістична традиція розвивалася "під впливом нормативної латинської граматики", наприклад, граматики Ма Цзяньжуна (кінець XIX ст.) є перенесенням греко-латинської лінгвістичної традиції на структури китайської мови. Лю Фу, Лі Цзінсі, Чжао Юаньжень, Ван Лі, Чжу Десі зробили внесок у розробку нормативної граматики китайської мови, проте говорити про існування єдиної формальної граматики було б передчасно.

Отже, сучасна методика викладання китайської мови як іноземної здебільшого позбавлена системності як критерію наукового знання, оскільки китайська граматики часто має характер уривчастих відомостей, які не підтвержені дедуктивною теорією, не мають фундаментального характеру та є скоріше спрощеною рекомендацією щодо вживання окремих фраз і виразів без встановлення причинно-наслідкових зв'язків. Китайський синтаксис як розділ граматики потребує детального розгляду і, відповідно, вироблення нових методичних рекомендацій.

У граматичній системі китайської мови синтаксису як самодостатній сфері мовленнєвого вираження належить провідна роль, і він явно домінує над морфологією. Синтаксис путунхуа — це широко розгалужена система різноманітних засобів і прийомів, що позначають структурні зв'язки та виражають граматичні стосунки, як у простому реченні, так і в складних синтаксичних побудовах. Порядок слів як граматично значуща лінійна

послідовність компонентів синтаксичних одиниць, зумовлена семантичними та структурними факторами, дає змогу виразити багато синтаксичних стосунків і значень. Сучасна китайська мова має багатий арсенал службових слів. Досить сказати, що в китайському реченні, представленому путунхуа численними і різноманітними структурно-семантичними типами, тільки сполучників налічується понад двісті, не рахуючи службових слів інших класів. Саме у сфері китайського речення повною мірою проявляється багатство синтаксичних засобів, деякі з яких характеризуються своєрідністю, що відображає самотність і специфіку китайської мови.

Серед причин популярності функціонального підходу вчені називають той факт, що китайська мова належить до ізольованих мов: у ній немає очевидного морфологічного розмаїття, а для вираження зв'язку між граматикую та значенням використовуються порядок слів і службові слова.

У середині 20-го століття традиційна граMATика вивчала граMATичні явища переважно з точки зору значення, а пізніше зазнала впливу структуралістських приписів, які змістили фокус зі значення на форму, і формальних описів стало недостатньо. Значення і спрямованість функціональної граMATики суттєво відрізняється від формальної граMATики, розкриваючи унікальність китайської граMATики. Функціональний підхід, який зосереджується на структурних і семантичних особливостях, спрямований на вивчення призначення мовних явищ, де форма визначається функцією. Водночас теорія функціонального синтаксису може бути ефективно застосована до порівняльного вивчення мов з різною структурою та в процесі викладання іноземних мов.

Отже, можна зробити висновок, що китайські складні слова утворюються не іррегулярно, а за заздалегідь існуючим зразком, а саме мікросинтаксисом.

Важливість вивчення мікrokонтекстуальних зв'язків окремо в китайських словах, особливо щодо термінологічної, економічної та науково-

технічної лексики, є дуже важливою і може розглядатися як перспектива подальших досліджень у цьому напрямку.

Визначення дієслівно-об'єктних конструкцій є складним питанням не тільки з точки зору природи самої китайської мови, але й з точки зору її вивчення як іноземної. Тому правильна інтерпретація структури, лексичного значення, граматичних особливостей та синтаксичних функцій у реченні допоможе уникнути помилок у його використанні.

论文摘要

这项研究的意义在于，国际社会对中国的语言和百年文化越来越感兴趣。基于历史经验、传统和刻板印象的对世界的认知，以及作为周围社会的心理语言和心理语义参考点的心态，在研究世界的语言图景中发挥着多维分析的矩阵作用。

研究的目的是为了揭示汉语句法的具体内容和作用。

根据课程工作的目的，可以制定以下任务：

- 对汉语进行总体描述；
- 分析汉语组词的特殊性；
- 研究汉语的微观句法；
- 研究汉语中词语组合的结构和语义特点。

研究的对象是汉语的句法。

研究的对象是汉语中词语组合的结构和语义特点。

汉语复合词的形成并非无规律可循，而是按照预先存在的模式，即微观语义。

在汉语词汇中单独研究微观语境关系，特别是在术语、经济和科技词汇方面，是非常重要的，可以看成是这一领域进一步研究的前景。

动宾结构的定义是一个复杂的问题，不仅从汉语本身的性质来看，也从作为外语学习的角度来看。因此，正确解释句子中的结构、词义、语法特征和句法功能将有助于避免在使用中出现错误。

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. 实用汉语语法, 房玉清著。—北京, 北京语言学院出版社, 1994.
2. 人实用汉语语法, 贾演淮。—北京, 华语教学出版社, 1998.
3. 上册/黄伯荣, 廖序东主编。—兰州: 甘肃人民出版社, 1983;
4. 何伟. 功能句法研究. 北京: 外语教学与研究出版社, 2010. 396 页.
5. 何伟. 功能句法范畴的界定及其分析表示方式. 功能句法研究./ 主编何伟. 北京, 2010. 页 9-40.
6. 黄东晶. 语义研究的功能分析策略. (一). 俄语语言文学研究. 哈尔滨, 2009. № 3. 页 34-39.
7. 黄东晶. 语义研究的功能分析策略. (二). 俄语语言文学研究. 哈尔滨, 2009. № 4. 页 34-39.
8. 黄国文. 中国系统功能语言学研究 40 年. 外语教育研究前沿 (原名《中国外语教育》). 北京, 2019. № 1. 页 13-19.
9. 黄国文. 系统功能句法分析的目的和原则. 功能句法研究./ 主编何伟. 北京, 2010. 页 41-53.
10. 李勤. 句法对比研究的平台. 俄语语言文学研究(电子期刊). 哈尔滨, 2005. № 3. 页 14 - 22.
11. 刘阳. 俄汉语称名学研究综观. 外语学刊. 哈尔滨, 2010. № 3. 页 130-133.
12. 邵敬敏. “语义语法”说略. 暨南学报(人文科学与社会科学版). 广州, 2004. №1. 页 100-106.
URL:<https://wenku.baidu.com/view/215d76d380eb6294dd886c4a.html>
13. 田贵森, 王冕. 功能语言学在中国的应用研究与发展. 北京科技大学学报(社会科学版). 北京, 2008. № 2. 页 98-103.
14. 徐烈炯. 功能主义与形式主义. 外国语(上海外国语大学学报). 上海, 2002. № 2. 页 8-14. URL: https://www.sohu.com/a/376148710_312708

- 15.张伯江. 汉语句法的功能透视. 汉语学习. 延吉,1994, № 4. 页 15-20.
- 16.张德禄. 系统功能语言学在中国的发展. 中国外语. 北京,2006. № 2. 页 27-32. URL:<https://wenku.baidu.com/view/e2c2d9136c175f0e7cd13754.html>
- 17.陈洁等, 俄汉语言对比与翻译, 上海, 上海外语教育出版社, 2006。
- 18.黄伯荣, 廖序东, 现代汉语(增订4版)(下), 北京, 高等教育出版社, 2007。
- 19.上海外国语学院《汉俄词典》编写组编, 汉俄词典, 北京, 商务印书馆, 1989。
- 20.夏征农, 大辞海: 语言学卷, 上海, 上海辞书出版社, 2003。
- 21.中国社会科学院语言研究所词典编撰室编, 现代汉语词典: 2002 年增补本, 北京, 商务印书馆, 2002。
- 22.林斌. 新词·囧时代. 北京: 中国法制出版社, 2011 年. 275 页.
- 23.万献初. 汉语构词论. 武汉: 湖北人民出版社, 2004 年. 320 页.
- 24.姚汉铭. 新词语·社会·文化. 上海辞书出版社, 1998 年. 228 页.
- 25.符淮青. 现代汉语词汇. 北京: 北京大学出版社, 2003 年. 254 页.
- 26.黎锦熙、刘世儒, 汉字构词法和词素研究, 北京师范大学报, 1959 年. 595 页.
- 27.周祖谟. 汉语词汇讲话. 人民教育出版社, 1959 年. 88 页.
- 28.张寿康. 构词法和构形法. - 湖北: 湖北人民出版社, 1981 年. 96 页.
- 29.朱德熙. 语法讲义. 北京: 商务印书馆, 1982 年. 231 页.
30. 王勤. 现代汉语词汇概要. 内蒙古人民出版社, 1983 年. 481 页.
- 31.任学良. 汉语词法. - 北京: 北京语言大学出版社, 1981 年. 281 页
- 32.Chao Yuan Ren. A Grammar of Spoken Chinese. Berkeley, 1968. - 241c.
- 33.赫琳. 现代汉语语法概说. 金盾出版社, 2009. -198c.
- 34.Leech G. Principles of pragmatics. L.; N.Y., 1983. - 174c.

35. Li Ch., Thompson S. *Mandarin Chinese: A Functional Reference Grammar*. Berkeley, 1981. – 236 c.
36. Thompson G. *Systemic-functional grammar. Key ideas in linguistics and the philosophy of language* / ed. by S. Chapman, Ch. Routledge. Edinburgh: Edinburgh University Press. 2009, – 253c.